Dinsdag, 28 October 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3437

AMIGOE DI CURAÇAO

Boekhandel Bethencourt. Tel. 1919. Uw adres voor alle soort kantoorbehoeften.

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags). Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel: fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858. Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG. Spreekuur 10—18 uur. Bureaux: Conscientiessteeg 27—29. Adres Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc. 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Drukkerij Bethencourt. Tel. 1919. Uw adres voor alle soort DRUKWERK.

Roosevelt zegt: „Schiet-oorlog is begonnen."

Hull over de U. S. A.-politiek der laatste jaren t. o. v. Duitsland.

Puerto Rico is tegen het Taussig-plan in de Caraïbische Zee.

ROOSEVELTS REDE.

In zijn radiorede ter gelegenheid van Marinedag beklemtoonde President Roosevelt de handeling van het comité voor buitenlandse zaken [...]ed te keuren, dat de Noord[amerik]aanse koopvaardijschepen in de [oorlog]szones mogen varen als „eer[...]. Roosevelt drong er op aan, dat [de neu]traliteitswet herzien zou wor[den, d]at de Amerikaanse schepen in [de oorlo]gszones mogen komen en dat de marine de koopvaardij[schepen] zou moeten beschermen, die [zich] begeven naar belligerente [havens]. De schiet-oorlog, aldus pero[...] Roosevelt, is thans begonnen! [Roos]evelt verklaarde verder, dat [Hitlers pl]an plan is 5 vazalstaten te ves[tigen in] Zuid-Amerika. Hij zeide in [het bezi]t te zijn gekomen van een ge[heime] kaart, welke afkomstig is van [de] Regering in Duitsland. Deze [kaart t]oont Zuid-Amerika en een deel [van Mi]dden-Amerika, zoals Hitler zich [voorste]lt die te reorganiseren.

[Roos]evelt zeide: „Heden bevinden [zich in] dit gebied 14 afzonderlijke lan[den]. Doch geographische experts in [Berlijn] hebben echter meedogenloos [de be]staande grenzen uitgewist. Zij [hebben] Zuid-Amerika verdeeld in 5 [vazalst]aten, waardoor het gehele con[tinent] onder hun overheersing wordt [gebrac]ht. Zij hebben het ook zo gere[geld], dat onder het gebied van een [dezer] nieuwe vazalstaten de Republiek [Panam]a valt en onze grote levenslijn [het Pa]namakanaal. Dit is het plan van [Hitler]. Het zal echter nooit verwezen[lijkt w]orden. Die kaart maakt duide[lijk, da]t de nazies niet alleen plannen [hebbe]n tegen Zuid-Amerika, doch te[gen d]e Verenigde Staten zelf."

[Roo]sevelt zeide verder, dat Duits[land] alle bestaande godsdiensten wil [afsch]affen, niet alleen in het Katholie[ke La]tijns Amerika, doch over de ge[hele w]ereld (Washington, (AP) 28.10).

TAUSSIG-PLAN VOOR DE CARAIBISCHE LANDEN.

[Bol]ivar Papan, inwoner van Puerto [Rico] en Commissaris te Washington, [ke]erde aan boord van de „Coamo" [naar S]an Juan. Bij zijn aankomst zeide [hij, d]at hij tot het laatst weerstand zal [biede]n aan het plan om een zogenaamd [Taus]sig-plan te vestigen voor het vor[men] van een economisch bondgenoot[schap] tussen de Caraïbische eilanden. [Ee]n Puerto Rico tot dit plan zou be[hore]n. Het zogenaamde Taussig-plan, [waar]over veel gesproken is, doch geen [offici]ële bekendmaking is gedaan, zou [de B]ritse, Franse en Nederlandse be[zittin]gen omvatten in het Caraïbische [gebie]d. Naar men zegt, is het plan ont[worp]en door Charles Taussig, een [auto]riteit van het State Department. [Papa]n zeide: „Ik ben van plan omtrent [dit] plan meer te weten te komen. [Puer]to Rico is zeker ook het onder[werp] van overwegingen om in dit plan [te w]orden ingesloten. Het zou de [econ]omische structuur van Puerto Rico [ten v]al brengen en hindernissen plaat[sen t]egen ons uiteindelijke doel: dát [wij] als staat te bestaan" (New York, [(AP)] 27.10).

VERKLARINGEN VAN CORDELL HULL.

[In] een verklaring voor het Senaats[com]ité van buitenlandse zaken betref[fend]e de verhoren in verband met de [her]ziening van de neutraliteitswet, [wel]ke heden werd vrijgegeven, zeide [Cor]dell Hull, dat de Verenigde Staten [niet] wensen actief aan de oorlog deel [te n]emen, doch dat de hulp aan de [teg]en de as strijdende mogendheden [wor]dt voorgeschreven door de wet [van] zelfverdediging.

Hull beval de uitbreiding van de [wet] tot bewapening der koopvaardij[sch]epen aan teneinde de Noordameri[kaa]nse schepen in staat te stellen [vrij]al te varen op alle zeeën. Deze [aan]keurde het comité voor buiten[lan]dse zaken goed met 13 stemmen [vo]or en 10 tegen.

Hull verklaarde, dat de Verenigde Staten de taak hebben de scheepvaart te beschermen tegen het „nest van duikboten". Hij gaf toe, „dat natuurlijk mensen nu en dan gewond zullen worden." Dat zou een stap kunnen worden genoemd, welke naar de oorlog leidt of naar het een of andere. „De toestand is echter, dat wij niet in oorlog zullen komen tot Hitler oordeelt van wel en het zal niet erg in zijn voordeel zijn om dat te doen."

Bij het bespreken van de politiek der Verenigde Staten ten opzichte van Duitsland in de laatste jaren, zeide Hull, dat na Hitlers opkomst tot grote macht in 1933 hij (Hull) 6 jaar lang had gebruikt om het Reich te overreden de vredestoestanden te overwegen.

Bij het spreken over de Duitse plannen om Groot-Brittannië te nvaderen, zeide Hull, dat de nazies al hun platforms in Berlijn gereed hadden gemaakt voor het grootste overwinningsfeest der geschiedenis, doch dat de Noordamerikaanse hulp aan Engeland de Duitse Generaals tenslotte deed besluiten tegen een invasie, zodat die werd afgelast.

Hull noemde de Duitsers mensen, die zeker stoutmoedig zijn. Hieraan voegde hij toe: „Als zij denken, dat wij ons terugtrekken of te zwak optreden, gaan zij nog sneller de richting in, die zij volgen." Omtrent een ander punt zeide Hull: „De beste autoriteiten, die er waren, adviseerden, dat, indien Hitler zou slagen in zijn voornaamste doel — en dat is zijn voornaamste doel op dit ogenblik — om de controle te krijgen over Groot-Brittannië en de Britse vloot met het doel de zeeën te overheersen, wij ons gesteld zouden zien tegenover een vreselijk gevaar." Verder verklaarde Hull: „Ik heb evenveel over vrede gepraat als wie ook hier of elders gedurende vele jaren. Ik heb er over gesproken met alle buitenlandse Ambassadeurs. Ik sprak over vrede op haast alle voorwaarden. Het werd echter zo duidelijk uit de telegrammen en berichten, die van overal komen, dat ik niet zonder gewetensbezwaren tot het Amerikaanse volk zou kunnen zeggen: Gij zijt niet in gevaar of gij zijt niet in zulk gevaar, dat het nodig is al te grote pogingen in het werk te stellen voor de nationale defensie." Hull zeide, dat de regels van neutraliteit natuurlijk plaats moeten maken, waar de wet van zelfverdediging zich doet gelden. Zij zijn niet bedoeld als in harmonie met elkaar. „Thans volgen wij de wet van zelfverdediging. Dat is de quaestie volgens mijn mening en het brengt met zich mede de dringende reden om de neutraliteitswet te veranderen, nu het huis in de Atlantische Oceaan in brand staat en wij proberen het vuur tegen te gaan voor het te laat is en het zich uitbreidt naar dit halfrond."

Hull gaf als zijn mening te kennen, dat elke handeling van Hitler aantoont, dat hij er op uit is om de wereld te overheersen. Hij zeide: „Indien ik dit mis heb, kunt gij mij uit het raam smijten en u volkomen veilig voelen in de toekomst" (Washington, (AP) 27.10).

SPEECH VAN FRANK KNOX.

De Secretaris van Marine, Frank Knox, drong in een speech ter gelegenheid van de Marinedag aan op „nationale solidariteit en eenheid", zodat de Verenigde Staten zouden kunnen ontkomen aan een lot gelijk Frankrijk getroffen heeft. Hij drong er op aan om een einde te maken aan de zelfzuchtige deelneming aan inwendige verdeeldheid.

Knox verklaarde: „Indien wij een besluit nodig hebben, dat dit onze koers zal zijn, laat ons dan denken aan de jammerlijke situatie in Frankrijk, waar de meest bloedige repressailles thans genomen worden door de meesters van Frankrijk in een wanhopige poging om zichzelf te redden van te worden vermoord. Overweeg het treurige beeld van den ouden Pétain, die zijn volk verzoekt om nog meer bloedige repressailles te voorkomen door een nog volmaaktere ondergeschiktheid aan zijn meesters."

Met het veroordelen van het isolationisme zeide Knox, dat Rusland de politiek toepaste van „Rusland eerst", slechts om te ontdekken, dat het rampzalig was.

Knox verklaarde er zeker van te zijn, dat het Noordamerikaanse volk niet zal toestaan, dat geïsoleerde instanties het in oorlog brengen (Detroit, (AP) 27.10).

VERKLARINGEN VAN JOHN CUDAHY.

John Cudahy, ex-Ambassadeur in België, die verklaringen aflegde voor het Senaats-Comité van buitenlandse zaken, welke heden werden vrijgegeven, gaf het volgende verslag van zijn interview met Hitler 4 maanden geleden als journalist: „Hij (Hitler) sprak mij kalm over convooien. Hij zeide: „Gij weet evenals ik, dat convooien oorlog betekenen." Ik vroeg hem daarom omtrent wettige voorbeelden van de toestand. Hij zeide: „Wel. Uw land en de Britten hebben wettige voorbeelden gegeven. Waarom vraagt Gij mij daarover?"

Hij zeide, dat de Duitse Regering vreesde dat dit land in oorlog zou komen. Waarom? Niet om onze huidige macht, doch om onze potentialiteit om oorlog te voeren. De Duitsers zijn zich ervan bewust dat Hitler dit heeft verklaard. Ik denk dat het effect biezonder rampzalig zou zijn voor het moreel van het Duitse volk." (Washington, (AP) 27.10).

DE AMERIKAANSE VLOOT.

Als volgt is de Noordamerikaanse vloot op Marinedag:

Slagschepen 17 gebouwd, 15 in aanbouw; Vliegtuigmoederschepen 7 gebouwd, 11 in aanbouw; kruisers 37 gebouwd, 54 in aanbouw; torpedojagers 172 gebouwd, 192 in aanbouw; duikboten 11 gebouwd, 73 in aanbouw.

Behalve deze grote schepen zijn er nog 300 kleinere vaartuigen, zoals torpedoboten, mijnenleggers enzovoorts, thans in de vloot of in aanbouw. (Washington, (AP) 27.10).

ROOSEVELT LAAT ZICH IN MET EEN MIJNSTAKING.

De verenigde mijnwerkers, welke lid zijn van het „Congress Industrial Organizations (C.I.O.) verklaarden, dat alle 53.000 mijnwerkers van de „Captive" kolenmijnen het werk staakten in antwoord op een stakingsorder van den arbeidsleider John L. Lewis, niettegenstaande een verzoek van President Roosevelt, dat de mijnenwerkers aan het werk zouden blijven in het belang van de nationale defensie en hangende verdere onderhandelingen.

Ook een tweede verzoek van Roosevelt werd door Lewis verworpen. In zijn antwoord zeide Lewis, dat de nationale defensie niet werd geschaad en voor onbepaalde tijd ook niet zou worden geschaad. Lewis zeide: „Dit is een strijd slechts tussen de arbeidsvereniging en de meedogenloze corporatie „The United States Steel Corporation", welke de mijnen exploiteert."

Lewis zeide bij een persconferentie, dat hij op Woensdag een bijeenkomst zou hebben met Myron C. Taylor, den vroegeren Voorzitter van de Raad der „United States Steel Corporation" in een poging om tot een overeenkomst te geraken (Washington, (AP) 27.10).

INTERNATIONALE ARBEIDSCONVENTIE TE NEW YORK.

Het internationale Arbeidsbureau opende de eerste conventie sedert het uitbreken van de oorlog om 11 uur 's morgens in de Columbia Universiteit. 10 Latijns Amerikaanse landen en 23 andere landen waren vertegenwoordigd. Spanje, Duitsland, Italië, Japan en Rusland waren niet vertegenwoordigd. De Britse delegatie, met aan het hoofd Clement Attlee, Lord Geheimzegelbewaarder, was de grootste op de conventie.

Onder de vertegenwoordigde Latijns Amerikaanse landen bevonden zich: Argentinië, Bolivia, Ecuador, Mexico, Peru, Uruguay, Venezuela en Colombia (New York, (AP) 27.10).

ROOSEVELT RICHT EEN DERDE VERZOEK AAN LEWIS.

Roosevelt richtte een derde verzoek aan John L. Lewis, President der Verenigde Mijnwerkers Unie, om het werk in de „Captive" kolenmijnen te hervatten (Washington, (AP) 27.10).

500 DUITSE VLIEGTUIGEN OP DE GROND VERNIELD.

De radio van Moskou zeide, dat de Sovjet-luchtmacht 500 Duitse vliegtuigen op de grond vernielde tussen 11 en 18 October. (Londen, (AP) 27.10).

GAYDA OVER CIANO'S BEZOEK AAN HITLER.

In de „Giornale d'Italia" gaf Gayda te kennen, dat Ciano een nieuwe diplomatieke zet bespreekt met Hitler, welke volgens waarnemers mogelijk de intrede van Turkije in het asprogram voor een nieuw Europa zou omvatten.

Met het beschrijven van Ciano als de „boodschapper van den Duce", zeide Gayda, dat zijn bezoek aan het hoofdkwartier van den Führer kwam nu het schrappen van Rusland onder de „krachtige belligerente mogendheden" naderde (Rome, (AP) 27.10).

Het nieuws van vandaag.

President Roosevelt heeft gisteravond een rede gehouden, waarvan de kern op de voorpagina wordt afgedrukt. Een geestdriftige rede was het, waarin de President verklaarde, dat de „shooting war" thans begonnen was. Ook vertelde Roosevelt, dat hij een Duitse kaart van Zuid Amerika in handen gekregen had, waarop stond aangegeven hoe de marionettenstaten daar na de Duitse overwinning zouden worden ingericht. Een tenslotte deelde hij mede, dat de marineschepen de koopvaardij-schepen zouden gaan beschermen, indien deze straks naar de havens van oorlogvoerende mogendheden mogen gaan (blz. 1). Ook Hull bracht de noodzakelijkheid van snelle verandering van de neutraliteitswet naar voren. De koopvaardij-vloot van de Verenigde Staten moet overal komen kunnen. Tevens gaf hij een exposé van de politiek der Verenigde Staten ten aanzien van Duitsland gedurende de laatste jaren (blz. 1). En om aan dit alles kracht bij te zetten, werd een Marinedag gehouden, waar Frank Knox een klinkende rede hield (blz. 1). Tevens werden cijfers vrijgegeven omtrent de omvang van de vloot der Verenigde Staten (blz. 1).

Zoals men weet, wilde Charles Taussig van het State Department in Washington een schema opzetten, waarbij de Britse, Franse en Nederlandse bezittingen in de Caraïbische Zee tot een economisch bondgenootschap zouden worden verenigd. Het blijkt thans, dat Puerto Rico daar op tegen is (blz. 1).

De oorlog in Rusland is de laatste dagen zonder biezondere evenementen. Een Zwitserse courant meldde, dat de Russen hun front de winter door wel zouden kunnen houden (blz. 1). De Duitse opmars langs de Noordkust van de Zwarte Zee gaat voort, hoewel men van de Zee van Azov en de Krim niets meer verneemt. Met dat al komen de Nazies dichter bij de Caucasus. De situatie daar is ongeveer zo, dat er twee mogelijkheden zijn. Gaan de Duitsers naar de Caspische Zee, dan worden de Russische troepen in de Caucasus van de overige troepen afgesneden. Gaan ze naar Baku, dan worden de Russen in de bergen opgesloten. In verband hiermede is het van belang te verwijzen naar een telegram, waar wordt medegedeeld, dat Wavell een 60.000 man Indische troepen in Iran en Irak gereed heeft. De zouden natuurlijk aan de Zuidkant van de Caucasus te hulp kunnen komen (blz. 3).

Indië werkt mede

door

Luitenant-generaal H. ter Poorten, Legercommandant.

„een Koninkrijk onder welks vlag het leven goed is".

Zaterdag jl. werd bericht, dat de Chef van de Indische Generale Staf, Generaal-Majoor H. ter Poorten, benoemd was tot Legercommandant, de hoogste militaire functie in ons Aziatisch gebiedsdeel. De positie van den Legercommandant in oorlogstijd is een zeer uitzonderlijke. Over enorme macht en bevoegdheden beschikt de Legercommandant. Juist enige weken geleden hield de nieuw benoemde een fonkelende radiorede, die thans nog groter waarde krijgt door de verheffing van den Heer ter Poorten tot deze hoge functie. Hieronder volgen de belangrijkste passages uit de rede:

„Wanneer gij op het ogenblik naar deze uitzending van Radio-Oranje uit Nederlands-Indië luistert, zijt gij in overtreding.

De overweldiger van ons vaderland immers, de waarheid vrezend, heeft in de door hem bezette gebieden het luisteren naar andere dan door hem gedokterde radio-uitzendingen verboden.

Dat is in zekere zin te begrijpen zijn enige kans om de bezetting van een deel van beschaafd Europa te rekken, bestaat in het voor de bezette gebieden verborgen houden van de waarheid.

Niemand is er nog ooit in geslaagd, de waarheid blijvend te onderdrukken. Wie voor een rechtvaardige zaak strijdt, heeft de zekerheid van de overwinning. Alleen dat weten al, betekent, dat de overwinning ons wacht.

Aan die overwinning wordt gewerkt.

* * *

Nederlanders in Nederland: er wordt gewerkt aan onze overwinning. Niet alleen door u allen daar in Nederland, ook door ons daar buiten.

Er zijn reeds vele malen verzoeken gekomen uit eenheden van het Koninklijk Nederlands Indische leger om te mogen worden uitgezonden naar Europa, teneinde daadwerkelijk te kunnen deelnemen aan de herovering van het moederland.

Dien verzoekers hebben wij moeten mededelen, dat op het ogenblik hun aandeel in de strijd in Indië moet worden verricht en dat daarin voorlopig ook geen verandering zal komen.

Nederlands-Indië betekent een bron van belangrijke grondstoffen voor de oorlogvoering. Dit land is een der bases welke de vloten en luchtmachten in staat stellen haar taak te volbrengen.

Nederlands-Indië levert nog altijd mineralen en cultuurproducten, welke onontbeerlijk zijn voor de strijd tegen den overweldiger. En de ononderbroken productie dezer benodigdheden voor de oorlogvoering moet tegen elke vreemde agressie beveiligd blijven: wij wensen in dit opzicht geen nieuwe orde.

Gij hebt de soldaten van dit leger gezien, in vroeger jaren, met de donkere tropenhelm, of de lage, zwarte pet. Later hebt gij de zwierige bamboehoeden van de recruten der koloniale reserve en van de detachementen marechaussee ook in Nederland aanschouwd.

Dat waren rimboelopers. Zij wekten gedachten bij u op aan eervolle tradities. Gij hebt u kunnen voorstellen, dat dit uitstekende soldaten waren.

Welnu: dit leger heeft in de laatste jaren niet alleen een grote uitbreiding ondergaan, het is en wordt ook grondig gemoderniseerd met het oog op de verdediging tegen buitenlands geweld. Wat het uiterlijk betreft: de bamboehoed is gebleven. Maar daarnaast is ook de helm gekozen. De traditie en de ervaring van het verleden zijn behouden, doch met nieuwe en krachtiger bewapening worden tevens de doeleinden vernieuwd.

Boven de eilanden van de Nederlands-Indische Archipel wordt dag aan dag het daverend gerucht vernomen van talrijke vliegtuigen met de Oranje-driehoek.

De vliegers bereiden zich voor op hun taak. In de kleinste dessa's en kampongs, diep in de oerwouden kennen de bewoners dezer landen het gerucht der motoren. Onvermoeid werken de vliegscholen aan de opleiding van nieuwe vliegers.

Elke maand groeit het aantal vliegtuigen en het aantal vliegers, werktuigkundigen, mitrailleurschutters. In de bases, welke over de gehele archipel zijn verdeeld, bevinden zich de gedetacheerde afdelingen, welke regelmatig patrouilletochten maken en liggen de voorraden bommen, schietmunitie en bedrijfsstoffen gereed, welke deze luchtmacht in staat zullen stellen tot onmiddellijke actie en volle concentratie op elk gewild punt.

Zonder luchtmacht is actie ter zee of te land tegenwoordig niet goed meer denkbaar: zeide niet Engelands premier dat nog nooit, in de geschiedenis zo velen hun behoud hadden te danken aan zó weinigen? Engeland werd gered van vernietiging door Engelands luchtjagers!

Het zijn echter niet alleen de vloot en het luchtwapen, waarop Indië rekent: enige duizenden kazematten voor kanonnen en machinegeweren zijn gebouwd, honderdtallen hindernissen zijn aangelegd, de vernietiging van de belangrijke bedrijven zijn voorbereid en zullen zonder aarzelen en integraal worden uitgevoerd, wanneer dit nodig zou zijn.

Pantser-afweerwapens en verschillende soorten automatische wapens in groten getale werden bij de verschillende regimenten in dienst gesteld, nieuwe onderdelen werden opgericht. Maand na maand groeit het aantal vliegtuigen, vuurwapenen, pantserauto's, vechtwagens.

Tussen de eilanden van onze archipel zwerven de oorlogsbodems van de Koninklijke Marine, bezig met de volvoering hunner opdrachten. Zij kunnen telkenmale opnieuw verblijven in de thuishavens, want zij weten, dat een sterk en beslist willend leger gereed straat om deze bases te verdedigen, waarin de moderne marine telkenmale opnieuw materiële en morele kracht

moet opdoen, en zonder welke zij niet kan bestaan.

De kustfronten zijn gereed: op kwetsbare punten langs de grillige kustlijn zijn op oordeelkundige wijze de versterkingen aangebracht, welke ook daar verrassingen onmogelijk zullen maken.

Toch zijn wij nog niet tevreden: meer vliegtuigen, meer wapens zijn nodig. Voor zover onze eigen arsenalen, die dag en nacht doorwerken, ze niet leveren, komen ze uit het buitenland.

Het aantal manschappen van het Indische leger neemt dag aan dag toe. Nog meer mensen zijn nodig. Duizendtallen oud-militairen trekken opnieuw het grijsgroen aan; in tal van streken van de archipel is de werving van recruten reeds geruime tijd geleden ter hand genomen. Reserve-officieren, miliciens en landstormers komen in groter getale en veelvuldiger dan normaal onder de wapenen, teneinde hun paraatheid op te voeren en hun geoefendheid te onderhouden.

Duizend wel- en niet-dienstplichtigen van alle landaarden, die in dit gezegende land te vinden zijn, hebben zich aangemeld voor vrijwillige oefening in hun vrije tijd en voor het vormen van stads- en landwachten.

Reeds enige jaren geleden werd een aanvang gemaakt met de werving van kort-verband-militairen voor het Koninklijk Nederlands-Indische Leger: een nieuw systeem, waarbij de mannen zich verbinden om na enige jaren van oefening nog gedurende een bepaald aantal jaren deel uit te maken van de reserves. Duizenden verbonden zich reeds op deze wijze en hun aantal wordt nog dag aan dag opgevoerd.

Toen Nederland voorlopig werd uitgeschakeld, namen wij hier de ontbrekende opleidingen ter hand, zijn de Koninklijke Militaire Academie en de Hogere Krijgsschool te Bandoeng opgericht, zodat thans hier onze beroepsofficieren en staf-officieren worden opgeleid. Reeds eerder werd op ruime schaal de opleiding van reserve-officieren voor het uitgebreide leger ter hand genomen.

Er is overal grote bereidheid tot dienen, vrijwillige enthousiaste arbeid aan de opbouw van een krachtiger Indië, volledige overgave aan het grote doel. Niet alleen Nederlanders, waaronder uit Zuid-Afrika, ook Ambonezen, Atjehers, Bataks, Chinezen, Javanen, Madoerezen, Menadonezen, Soendanezen en Timorezen, mannen, maar ook vrouwen van alle ras en alle stand, hoog-geplaatst en eenvoudigen in den Lande, bezield door één ideaal, één streven, één willen, één begeerte: de wederopbouw van een koninkrijk onder welks vlag het leven goed is.

Wij allen zijn één in deze begeerte, één in dit willen.

Is dit niet het wonder van de orde? Van de werkelijke orde, welke niet wordt opgelegd van bovenaf door het dwingen van een kleine groep, welke de macht in handen kreeg en die misbruikt, doch de orde, welke den goeden staatsburger welkom is, omdat zij zijn leven en bezit zekerheid maakt en recht doet geschieden aan allen.

Hier wappert in de koele morgenwind het fiere rood-wit-blauw van onze vaderlandse vlag, naar welke wij omhoog zien, denkende aan H.M. onze Koningin in het verre Londen, gast onzer bondgenoten.

De hoornblazers in de kazernes, die 's morgens de réveille blazen, wekken tot de dagtaak van oefening en voorbereiding van duizendtallen gelijkgestemden, die van liefde voor vorstin en vaderland zijn vervuld. Reeds is dit leger, dat zich fier tooit met de oranjekokarde, vergeleken met slechts enige jaren geleden, in sterkte verveelvoudigd. Voorlopig moet het hier de wacht houden, doch allen hopen, dat voortdurende versterking het binnen afzienbare tijd zo krachtig zal maken, dat het eenheden zal kunnen afstaan voor daadwerkelijke deelneming aan de herovering van Nederland.

En hunkerend ziet dit leger, dit leger, waarin de onderdanen van de grootste levende vorstin ter wereld zich dienstbaar maken aan het gemeenschappelijk ideaal, uit naar de dag, waarop het schallend geluid der hoorns en trompetten de vrijheid van Nederland zal verkondigen.

De dag, die komen zal.

Curaçao.

VONNIS IN DE ZAAK CURIEL UITGESTELD.

Hedenmorgen stelde het Hof het vonnis in de zaak van de Gebroeders Curiel uit tot Vrijdag as.

MOOIE OEFENING.

Zondag jl. werd een Buitenoefening gehouden door de Transport Colonne van het Nederlandse Rode Kruis, Afdeling Willemstad.

Er werd verondersteld, dat de vijand pogingen had aangewend om op St. Michiel te landen. De kustwacht kreeg dat in de gaten en seinde direct over wat er aan de hand was. Onmiddellijk kwamen er gewapende troepen, die uit het Noord-Oosten den „vijand" aanvielen, welke weer zee had moeten kiezen. Er vielen 23 gewonden. De Colonne, onder leiding van Sergeant Chatlein, rukte uit en in 35 minuten tijds werd het terrein doorzocht, de patiënten verbonden en naar het dichtstbijzijnde hulpverbandplaats overgebracht. Het verloop was buiten verwachting gegaan.

De patiënten waren in zeer korte tijd keurig verbonden en vervoerd. Er bleek dus eendrachtig en met veel animo gewerkt te zijn. De belangstelling bleef ook niet uit. We zagen o.a. Kapt. Desertine als Legercommissaris, Dr. v.d. Kuip, Dr. Winkel en Majoor Rietkerk.

Een woord van lof is hier zeer zeker op zijn plaats. Jammer, dat de schutters, die als patiënten moesten fungeren, laat aankwamen, wat het begin van de oefening danig vertraagde.

VRIJSTELLING VAN SUCCESSIEBELASTING.

Sanoa en Sanoc.

Aan de memorie van toelichting van de „Landsverordening tot aanvulling van de Successiebelastingverordening 1908" ingediend door Statenlid J. R. Arends ontlenen wij het volgende:

Op Aruba heeft zich kort na de invasie van ons Moederland een comité gevormd tot het inzamelen op Aruba van gelden voor steun aan Nederlandse oorloggetroffenen: S.A.N.O. A. Er is een vrij belangrijk bedrag verzameld.

Dit kapitaal is nu vrijwel stationnair geworden, omdat men geleidelijk aan meer voor de oorlogvoering is gaan doen.

Het ligt er echter in moet beheerd worden, laten we hopen voor korte tijd.

In dat beheer dient echter te worden voorzien, waarvoor men gedacht heeft aan het in het leven roepen van een stichting.

Het is ondergetekende echter ter ore gekomen dat bij het streven in die richting door de overeenkomstige organisatie op Curaçao (S.A.N.O.C.) moeilijkheden zijn onstaan in verband met de successiebelastingverordening. Er zou nl. op het stichtingskapitaal een niet onbelangrijk bedrag aan successiebelasting verschuldigd zijn. En het is natuurlijk niet de bedoeling, dat dat bedrag onttrokken wordt aan de bestemming, waarvoor het geofferd is door de burgerij.

Wat daarvan zij, het wil ondergetekende goed voorkomen, dat deze quaestie zeker gesteld wordt, aleer men op Aruba in de bovenbedoelde richting stappen doet.

Vandaar dit voorstel van ondergetekende, tot aanvulling der Successiebelastingverordening 1908.

Ging het in casu om vrijstelling van een schenking tot lenigging van de nood of voor de wederopbouw, nodig geworden tengevolge van de oorlog (volgens het tweede lid van artikel 14 der Successiebelastingverordening wordt immers het stichtingskapitaal beschouwd als door de stichting te zijn verkregen bij schenking), ondergetekende heeft het nuttig geacht de vrijstelling wat ruimer te stellen en haar ook uit te strekken tot iedere making met dat doel. Het was verder voor de hand liggend ook iedere schenking of making ten behoeve van de oorlogvoering in de vrijstelling op te nemen.

De terugwerkende kracht, welke bij artikel 2 wordt voorgesteld aan de vrijstelling te geven, vindt haar grond in de overweging, dat er sinds 10 Mei verleden jaar vele meer of minder belangrijke giften zijn gedaan als hier bedoeld.

KLACHTEN OVER BUREAU KOLONIAAL ONTVANGER.

Enkele lezers klaagden over het lange wachten wanneer men zijn telefoon- of waterrekening gaat betalen. Deze klacht is gerechtvaardigd. De hokken waarin men wordt ontvangen zijn mensonwaardig. Het is geen gouvernementsgebouw; sedert 1936 wordt het gehuurd en de ambtenaren, die hierin hun dagen moeten verzuchten, zijn te betreuren.

Voor het publiek is geen plaats en naar het Hoofd ons mededeelde is er al herhaaldelijk op aangedrongen om elders deze dienst onder te brengen. Dat mensen, die hun rekeningen komen betalen, langer dan enkele minuten moeten wachten, is geen toestand. Maar het hele hok kan slechts 3 loketten bergen, dus zelfs bij personeeluitbreiding konden er nog nimmer meer dan drie personen tegelijkertijd geholpen worden. Het Hoofd doet al het mogelijke om zijn klanten te helpen, maar wij kunnen ons levendig indenken, dat zelfs met inspanning van alle krachten in deze hokken niets meer te bereiken is. Het is al te verwonderen, dat de dienstdoende ambtenaren er het leven bij behouden.

De enige oplossing voor de klachten van de lezers is om een bankrekening te openen **en de rekening via de bank te betalen.** Ten einde aan de klachten van het publiek tegemoet te komen, heeft de Koloniaal Ontvanger daartoe alle mogelijke faciliteiten verleend.

Ook klaagt men over het feit, dat de telefoonrekening voor de 15e betaald moet worden, terwijl dan enkele dagen daarna de rekening van de waterleiding komt. Men is dan verplicht tweemaal zijn kostbare tijd te verknoeien in de hokken van de Keukenstraat. De rekeningen van de telefoon zijn steeds gelijk, die kunnen dus op elk gewenst moment worden verzonden. Wat de waterleiding betreft, deelt men ons mede, dat men de 27e of 28e van elke maand begint met de meters op te nemen. Dit is een heel werk, vooral daar men vaak terug moet komen, omdat de boel op slot zit. Te beginnen met de 10e worden verreweg de meeste rekeningen verzonden. Dat er een klein aantal personen is, dat zijn rekening te laat krijgt, om haar tegelijk met de telefoonrekening te gaan betalen, is onvermijdelijk. De enige oplossing blijft betalen via een bankrekening. U doet het dan thuis in uw armstoel.

POSTPAKKETTEN NAAR BRAZILIË.

De gelegenheid is geopend voor verzending van postpakketten naar Brazilië via Trinidad. Het porto bedraagt: Voor een pakket t/m 1 kg. *f* 2.90 Voor een pakket boven 1 kg. t/m 3 kg. *f* 3.20; voor een pakket boven 3 kg. t/m 5 kg. *f* 3.70; voor een pakket boven 5 kg. t/m 10 kg. *f* 5.10.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op October: 6 de Castro, Ena echtg. v. Abrahams, M. M. d; 9 Concencion, Maria Rosario z; 10 Brandau, Rosa Amelia echtg. v. Sambo, Leoncio G. d; 10 Brandborg, Francisca Olimpiada echtg. v. Bictorina, M. A. d; 10 Engelhardt, Petra Margarita echtg. v. Regales, J. L. d; 12 Fresco, Rebecca echtg. v. Ramos, V. A. z; 11 de la Court, Maria Paulina echtg. v. Meijer, G. E. d; 10 Pelegrim, Adelaida z; 12 Luciana, Martina echtg. v. Kierindoongo, L. P. z; 12 Agatha, Rosilia Fructuosa echtg. v. Adonis, W. J. C. z; 12 Praag, Johanna echtg. v. Moron, I. z; 11 Emerenciana, Isbelia Mathilda echtg. v. Goeloe, A. M. d; 11 Henriquez, Edita Nestora echtg. v. Lauf, J. O. d; 10 Carter, Elsie Merle echtg. v. Pietersz, L. E. N. z; 12 Vos, Clemencia Anastacia echtg. v. Ascencion, J. M. d; 13 Clement, Aura Antonia echtg. v. Veeris, A. Z. d; 8 Nahr, Angela Estela z; 10 Haseth, Josefa Hendrina echtg. v. Jonkhout, J. A. z; 12 Winklaar, Severina Enriqueta d; 13 Maduro, Julieta Olalia echtg. v. Welhous, E. R. d; 12 Thielman, Romana Paulina echtg. v. Smit, A. J. z; 10 de Windt, Petronilia Angelica z; 14 Woods, Constantia Beatrice echtg. va Chatlin, J. A. d; 9 Marlin, Amoru Lucia d; 15 Damoen, Leonora Philippina echtg. v. Brunken, E. L. z; 10 Rooij, Jacoba Catharina echtg. v. van der Zee, J. z; 14 Zoeliana, Minguelina Gudelia echtg. v. Hoek, J. C. z; 14 Hoogenbergen, Johanita Giminia echtg. echtg. v. Hoogenbergen, W. H. z; 15 Guillen, Maria echtg. v. Delima, G. J. d; 14 Martijn, Aniceta Guillermina echtg. v. Winklaar, Ol. z; 14 Kenter, Petronella echtg. v. Scheer, P. J. z; 15 Alvarez, Elodia Isabel d; 16 Lortye, Anna Wilhelmina echtg. v. Burger, A. J. z; Oct. 12 Lourens, Carmen Adela echtg. v. Scorea, C. E. R. d; 12 Britt, Odulia Lorencia z.

Ondertrouwd op October 10 Hansen, Christiaan Jan en Fernandez, Petra Alcantara; 16 Schorea, Andries Romaldo en Maria Louisita Paulina; 16 Luciana, Lorenzo Antonio en Fermin, Servia Rosa Anna.

Getrouwd op October: 15 Wilson, Leonide en Walters, Lucille Agatha; 15 Malacia, Ernesto Gilberto en Cypriana, Dolores Deonisia; 15 Fecunda, Jesus Maria en Estatius, Johanna; 15 Mensing, Miguel Angel en van Meeteren, Jeanne Emelie.

Overleden op: Sept. 30 Marsera, Oswald Sixto 1 m.: Oct. 5 Balootje, Felipa Paulina echtg. v. Samboe, P. F. 31 j.; 6 Schleyen, Mareck 34 j.; 6 Pisas, Eloisa Juana 66 j.; 6 Angelica, Maria Antonia 23 j.; 11 Muntslag, Frits Gerhard Theodoor 36 j. Sept. 11 Cecilia, Maria Margaretha 9d.; Sept. 21 Martina, Maria Carmelita wed. v. Albertoe, A. O. 61 j.; Sept. 27 Stoppel, Catharina Felomena 61 j.; Oct. 3 Kester, Frits 37 j.; 11 de Brabander, Alida Elisabeth 71 j.; 6 Badaracco, Alberto 41 j.; 9 Wilson, William 23 j.; 9 Eleonora, Euphrosina Virginia 40 j.; 10 Martha, Victor Ignacio echtg. v. Supriana, V. A. 66 j.; 13 Nagtegaal, Hendrika 1 j.; 11 Ogenio, Merencia Emerentiana echtg. v. Silberie, J. C. 62 j.

NEDERLAND.

EERHERSTEL.

In een Nederlands bericht, betreffende de benoeming van oud-gezant Engelbrecht tot Commissaris van de provincie Utrecht, werd melding gemaakt van het feit, dat nog één Nederlands diplomaat, de Heer van Hooren, H. Ms oud-gezant te Bucuresti, N.S.B.'er zou zijn. Dit berust op een misverstand. De heer Van Hooren is geen N.S.B.'er en een trouwe vaderlander, die op het ogenblik met een belangrijke diplomatieke functie is belast.

GEDWONGEN VERHUIZING.

De „Frankfurter Zeitung" deelt mede, dat de Duitsers van plan zijn grote aantallen Nederlandse en Deense gezinnen naar Polen en West-Rusland te brengen onder het voorwendsel, dat Nederland en Denemarken overbevolkt zijn. Tegen wil en dank worden de moderne slaven van huis en grond weggerukt door de nieuwe slavendrijvers.

EEN VERRADER MOET OORDELEN.

De oud-hoofdredacteur van het (nazie) weekblad „De Waag", **Mr. A. F. Zwaardemaker,** is door Seyss Inquart benoemd tot president van de rechtbank te Rotterdam.

GEEN TOILETPAPIER NODIG!

De Rotterdamse „vredesrechter" heeft een vrouw uit Nieuwerkerk a.d. IJsel veroordeeld tot *f* 30.— boete of 15 dagen hechtenis, omdat zij toen een „volk en vaderland"-colporteur haar dit blad wilde verkopen dezen toevoegde: „Dank je, ik heb geen toiletpapier nodig".

Een slager uit Gouda kreeg 10 dagen hechtenis, omdat hij in een zelfde geval gezegd had: „Je weet, dat ik die vuiligheid niet in mijn huis wil hebben."

OVERLEDEN.

Het overlijden wordt gemeld van **U. M. Heeren,** tabakshandelaar te Overveen en van **Tak van Poortvliet,** oud-directeur ener stoomvaartmaatschappij te Amsterdam.

Politiek en Oorlog.

DUITS COMMENTAAR OP ROOSEVELTS REDE.

[G]ezaghebbende kringen zeiden, dat [Roo]sevelts speech van gisteravond [uit] het Duitse standpunt bezien, geen [onde]rwerp is voor een politiek com[ment]aar, doch een quaestie. waarmede [psy]chiaters zich moeten bezig hou[den]. Zij verklaarden, dat Roosevelt de [ambi]cht schijnt te hebben de grootste [leug]enaar der geschiedenis te worden. [Hij] beweerde, dat de zg. kaart van [Zuid-]Amerika een volkomen verval[sing] was (Berlijn, (AP) 28.10).

ITALIAANS-ROEMEENSE HANDELSBESPREKINGEN.

De Minister van Buitenlandse Han[del] Riccardi vertrok naar Bucuresti [vo]or het aanvangen van besprekingen [ov]er een nieuw handelsverdrag om de [ha]ndel tussen Italië en Roemenië uit [te] breiden. De Minister werd vergezeld [va]n een staf van experts (Rome, (AP) [28.1]0).

[W]EER EEN STAP NADER?

Fascistische kringen, die de opmars [na]ar Rome vierden als een voorloper [va]n de huidige wereldoorlog, be[sch]ouwden Roosevelts speech als het [t]ekenen van convooien een stap [na]der tot de oorlog voor Noord-[Am]erika (Rome, (AP) 28.10).

DE NAZIES OP 50 MIJL VAN MOSKOU.

Militaire berichten gaven te kennen, [d]at de Duitsers ongeveer 15 mijl voort[gerukt] [wa]ren voorbij Maloyaroslavetz, het [do]eel van wekenlange gevechten, tot [ee]n punt, dat slechts 50 mijl van Mos[ko]u ligt aan de rivier Nara. Russische [te]genaanvallen zouden de Duitsers [ec]hter hebben teruggedreven over de [st]room. Nara mondt uit in de Oka bij [S]erpuchov, een stad van 77.000 inwo[ne]rs, welke rechtstreeks ten Zuiden [v]an Moskou ligt en Sovjet-berichten [sp]raken van de zeer hevige en toene[m]ende gevechten aan de Russische [fl]ankervleugel in die buurt. Voortge[ze]tte hevige gevechten werden ook ge[me]ld van Maloyaroslavetz zelf op 65 [m]ijl ten Zuid-Oosten van Moskou, [w]elke de basis scheen te zijn van de [D]uitse wig.

De Rode legers onder uitdrukkelijk [be]vel van hun opperbevelhebber aan [h]et centrale front, Generaal Zjukov [o]m te houden of te sterven, sloegen [m]aar deze grootste Duitse aanval met [te]genaanvallen van de artillerie en de [in]fanterie. De orders van Zjukovs [ho]ofdkwartier waren: Geen stap ach[te]ruit. Breng de fascisten tot staan! [L]aat hen Moskou niet bereiken! Elke [m]an moet vechten gelijk tien! Lafaards [e]n paniekverwekkers moeten meedo[ge]nloos worden afgemaakt als verra[d]ers van het Vaderland." In elk strijd[ge]bied rond Moskou neemt het vechten [in] hevigheid toe. Ten Zuiden van de ri[vi]er Nara, ten Westen in de buurt van Mozhaisk, ten Zuid-Westen ergens bij Maloyaroslavetz en ten Noord-Westen [bi]j Kalinin. Overal werpen de Duitsers [la]nger wordende colonnes van infante[ri]e en tanks vooruit, gesteund door bommenwerpers.

De Russen vertrouwen voornamelijk op hun kanonnen en de ruwe moed van voetsoldaten. Nog meer nazies zouden zich volgens de berichten bij tienduizenden voortbewegen naar de linie (Kuibysjev, (AP) 27.10).

HET RUSSISCHE FRONT.

Van ingelichte zijde gaf men toe, dat Hitlers legers er in slaagden het grootste deel van de industrieën in het Donetzbekken te slaan uit de Russische oorlogseconomie met slechts een gedeeltelijke bezetting, terwijl zowel Duitsland als Rusland zich opnieuw in stelling brachten voor de gevechten om Moskou en Rostov. Commentators zeiden, dat het onwaarschijnlijk is, dat de fabriekscentra in het Donetzbekken thans in staat zijn veel bij te dragen in Ruslands oorlogvoering, nu een deel in handen der Duitsers is, terwijl transportlinies en vele andere doorgesneden zijn. De radio van Moskou hield echter vol, dat Charkov, de grootste stad van de gehele vallei nog steeds in Sovjet-handen is, niettegenstaande de aanvallen, die Duitsland tot 3500 man per dag zouden kosten. In de uitzending werd te kennen gegeven, dat de opmars naar Charkov, de industriestad [o]p 250 mijl ten Noord-Westen van [Ro]stov, dreigend is. Het Duitse Hoofdcommando had de verovering van Charkov op Vrijdag gemeld.

Het communiqué van het Sovjet-Informatiebureau, dat hedenmorgen werd uitgezonden, negeerde de militaire berichten van gisteren uit Kuibysjev, dat de Duitsers een voortgang van 15 mijl hadden gemaakt tot een afstand van 50 mijl van Moskou. Het communiqué zeide: „Op 27 October bestreden onze troepen den vijand in de richting van Mozhaisk, Maloyaroslavetz, Charkov en Taganrog."

Het communiqué verklaarde, dat er een scherpe daling te bespeuren viel in het moreel en het physieke uiterlijk van de Duitse gevangenen gedurende de afgelopen 20 dagen, de periode, waarin zowel de Duitse als Russische Commando's reserves hebben aangevoerd. Vele Duitse soldaten, die gevangen genomen werden, gaven uitdrukking aan een verschillend ongeloof in een overwinning voor de nazielegers. Het moreel en de physieke kracht van de fascistische soldaten staat op het punt van uitputting. Het algemene uiterlijk van de gevangen genomen Duitse soldaten verschilt veel van dat der soldaten, die gedurende de eerste weken van de oorlog gevangen genomen werden.

Alle gevangenen zijn uiterst luizig en jeuken zich onophoudelijk, terwijl zij luizen zoeken. Het merendeel van de gevangenen ziet er haveloos en uitgeput uit.

Vele Duitsers zijn met vodderige zomer-uniformen gekleed en hebben geen ondergoed aan.

Militaire waarnemers zeiden te verwachten, dat Maarschalk Semeon Timosjenko, de Russische Commandant in het Zuiden poogt de rivier Don tegen elke prijs te houden met de steun van reserves, die getraind zijn door Maarschalk Budenny, den voorganger in het Zuidelijk Commando. Rostov, een industrie- en verkeerscentrum, ligt aan de Noordelijke oever van de Don, zodat de rivier geen hulp zal zijn voor de verdediging door de Russen tegen een directe aanval van de Duitsers, die zich de vorige week slechts 30 mijl ten Westen daarvan bevonden. Een strateeg zeide echter, dat de Duitsers hun aanval op de Krim zouden kunnen intensificeren en indien zij hiermede succes zouden hebben, hun troepen vervoeren over de smalle nek van de Zee van Azov uit Kerch om de legers van Timosjenko in de achterhoede aan te vallen en de poort te openen voor een mogelijke wintercampagne in de Caucasus.

De beweringen omtrent het oorlogsbeeld bij de Krim spraken elkaar tegen. Berlijn zeide, dat de Russische defensies op de toegangswegen over land — de Perekop-landengte — „op beslissende wijze gebroken zijn". Moskou zeide, dat de aanval op de Sovjetposities zijn teruggeslagen met verliezen van 50% voor de aanvallers.

Hevige activiteiten worden wederom van Leningrad gemeld. Berlijn sprak van het afslaan van Russische tegenaanvallen. Russische berichten zeiden, dat de loopgravenoorlog volgens model van de wereldoorlog zich ontwikkelde, waarbij de tegenover elkaar staande strijdkrachten zich soms slechts 50 meter van elkaar bevonden. De radio van Moskou zeide, dat 37.000 as-soldaten gedurende 4 dagen van vechten aan het front werden gedood of gewond. Behalve de doorbraak over een afstand van 15 mijl, berichtten de Russen, dat zij de posities voor Moskou moedig hielden onder de orders van Generaal Gregory K. Zjukov om zich niet terug te trekken (Londen, (AP) 28.10).

ZAL HET MOSKOU-FRONT HOUDEN?

De Berlijnse correspondent van de „Tribune de Genève" voorspelde, dat het Moskou-front waarschijnlijk in de winter zal houden. Hij zeide, dat de gevechten aan het centrale Russische front uiterst moeilijk bleven hetgeen in ingelichte kringen tot de voorspelling leidde, dat dit zo zou blijven gedurende de winter. Met referte naar al de berichten van het Oostelijk front dat „de weerstand een uiterste inspanning vereist van Duitsland en zijn geallieerden" zeide de correspondent te hebben vernomen uit sommige kringen in Berlijn, dat er geen massa-executies meer zouden zijn. (Bern, (AP) 27.10).

GEEN BEWEGING IS GOED NIEUWS.

Een gezaghebbende bron zeide, dat de Duitse legers zich nog op 10 of 15 mijl van Rostov aan de Don bevinden en nog op 38 of 40 mijl van Moskou bij het meest nabijzijnde punt. Hij zeide, dat hevige gevechten werden voortgezet, doch dat er nergens veel beweging is te bespeuren. Hij zeide: „Geen beweging is goed nieuws." (Londen, (AP) 28.10).

„HET WEER IS SLECHT", ZEGT BERLIJN.

Duitse bronnen zeiden, dat het slechte weer langs het grootste deel van het Oostelijk front een machtige geallieerde blijkt te zijn voor de Russen, doch dat zelfs een tijdelijk oponthoud in de voortgang van de Duitse oorlogsmachine geen invloed kan hebben op het resultaat van de campagne.

[Nog geen week geleden werd in Berlijn beweerd, dat Generaal Winter niet meer in Russische dienst is — Red.].

Het gezaghebbende commentaar van de „Dienst aus Deutschland", dat in nauw in contact staat met het Departement van Buitenlandse Zaken, zeide, dat een verandering ten goede van het weer aan het Duitse leger de kans zou geven om de rest van het Rode leger te vernielen en daarmede de oorlog in het Oosten te beëindigen overeenkomstig de Duitse plannen. Duitse kringen gaven de mening te kennen, dat de verliezen, welke de Russen reeds geleden hebben, in feite de oorlog reeds beslist hebben. Men beweerde, dat de tijdelijke vertraging van de operaties het feit niet kon verbergen, dat de Sovjet-Unie verslagen is uit een militair oogpunt bezien.

Terwijl men toegaf, dat het weer de opmars vertraagde, gaven de Duitsers te kennen, dat zij geen gelegenheid gaven aan de Russen om hun gehavende strijdkrachten te reorganiseren om opnieuw stand te houden. Berichten van het front zeiden, dat de Duitsers overal een voortdurende druk onderhouden op de sleutelposities: rond Leningrad, voor Moskou en in het Donetzbekken. Er zijn sterke aanwijzingen, dat de Duitsrs hopen spoedig nieuwe successen te kunnen melden van de Zuidelijke flank, mogelijk de verovering van Rostov, het grote bewapeningscentrum aan de Don en een nieuwe mijlpaal voor een opmars naar de Caucasissche olievelden. (Berlijn, (AP) 28.10).

WELKE HULP KUNNEN BRITSE TROEPEN IN DE CAUCASUS BIEDEN?

Een neutrale militaire bron zeide, dat Generaal Sir Archibald Wavell, de Britse Opperbevelhebber in Indië, ongeveer 60.000 man Indische troepen in Irak en Iran heeft, welke hij kan zenden naar de Russische Caucasus om het Rode leger te hulp te komen. Zulk een Brits expeditie-strijdleger is niet goed voorzien van tanks en artillerie, doch kan waarschijnlijk rekenen op grotere steun uit de lucht dan de rampzalige strijdmacht, welke in Griekenland, landde slechts om er door de Duitsers uit te worden gegooid. Noordamerikaanse vliegtuigen komen in toenemende mate in dit gebied aan. Intussen hebben de Russen hun garnizoens uit Noord-Iran naar de Caucasus overgebracht. Een Britse zegsman zeide, dat de Britse strijdkrachten hen nog niet zijn gevolgd, doch dat in Moskou, Londen of Tiflis, waar men een militaire missie heeft gehad gedurende het grootste deel van de Russisch-Duitse oorlog, plannen moeten zijn beraamd voor een gezamenlijke defensie van de Caucasus.

Hij zeide: „Het is best mogelijk, dat de Duitsers Baku in deze winter nemen, doch de noodzaak voor het nazien van hun machines en het aanvoeren van verse troepen en nieuwe voorraden zou hen zich kunnen doen beperken tot luchtaanvallen, terwijl een landoffensief naar het Zuiden tot de lente zou kunnen worden uitgesteld.

Indien de Duitsers voortrukken naar de Kaspische Zee zouden zij de strijdkrachten in de Caucasus afsnijden van de rest van Rusland. Door langs de kust naar Baku te slaan, zouden zij de Russen in de bergen opsluiten tussen de Zwarte Zee en de Kaspische Zee, aangezien er geen gemakkelijke weg opengelaten zou worden om zich naar Iran terug te trekken (Teheran, (AP) 27.10).

NAZIES OEFENEN NOG VOOR INVASIE.

Reizigers, die uit het Noorden van Polen komen, deelden mede, dat de Duitse strijdkrachten aldaar intensieve training ondergaan als oefening voor de invasie van Engeland. Men deelde mede, dat de Duitsers grote schuiten samenhoopten welke worden voortbewogen door verouderde vliegtuigmotoren langs de gehele kust van de Baltische Zee en de Golf van Dantzig. Verder werd gezegd, dat Duitse soldaten oefenen in het ontschepen uit de schuiten en het zwemmen met volledige uitrusting alsmede om zich te verdedigen tegen aanvallen uit de lucht en van de zee, terwijl men zich op de schuiten bevindt. Volgens deze berichten doen vele soldaten mede aan de manoeuvres. (Istanbul, (AP) 27.10).

DE JAPANNERS WETEN ER NIETS VAN.

Japanse militaire en diplomatieke autoriteiten zeiden geen inlichtingen te hebben ontvangen omtrent een botsing tussen Japanse en Russische troepen aan de Siberische grens (Shanghai, (AP) 27.10).

POOLSE PILOTEN ARRIVEREN IN ENGELAND.

Gemeld wordt, dat het eerste grote contingent Poolse vrijwilligers-piloten in Groot-Britannië is aangekomen uit Canada. Zij zullen worden gevoegd bij de Poolse eskaders van de Royal Airforce (Londen, (AP) 27.10).

GEVECHTEN IN JOEGOSLAVIË.

Het te Beograd verschijnende nieuwsblad „Novo Vreme" deelde mede, dat 143 communisten werden gedood en 85 gevangen genomen bij gevechten tegen Serbische troepen in de Sumadien-provincie, welke 2 dagen duurden (Zagreb, (AP) 27.10).

15 WERDEN GEËXECUTEERD.

De executie van 15 personen, die worden beschreven als communisten, waaronder 2 vrouwen, wordt gemeld van Osijek nabij de Hongaarse grens (Zagreb, (AP) 27.10).

VERDRAG TUSSEN ITALIE EN CROATIE.

Stefani meldt, dat te Zagreb een verdrag getekend is tussen Italië en Croatië, waarbij de grens tussen Croatië en Montenegro wordt vastgesteld. Naar vermeld volgt de nieuwe grens voor het grootste deel die tussen Serbië en Montenegro gedurende het oude Oostenrijk-Hongaarse Imperium vóór 1914. (Rome, (AP) 27.10).

EERSTE JAARDAG VAN ITALIAANSE INVASIE IN GRIEKENLAND.

Stefani zeide, dat volgens het Italiaanse Hoofdcommando morgen amnestie zal worden verleend aan Griekse burgers, die kleine misdaden hebben bedreven en aan hen die tot niet meer dan 2 jaar gevangenisstraf veroordeeld zijn door de militaire rechtbanken, ter gelegenheid van de eerste jaardag der Italiaanse invasie in Griekenland. (Rome, (AP) 27.10.).

OPSTAND VAN INLANDSE STAMMEN IN FRANS SOMALILAND.

Gezaghebbende kringen meldden opstanden van enkele stammen in het Noord-Westen van Frans Somaliland tegen het Vichy-régime. Tevens ontkende men het Vichy-bericht, dat de Britten en Vrije Fransen begonnen waren met de invasie van Somaliland. (Londen, (AP) 27.10).

GEEN HUWELIJKEN MET NIET-ARIËRS.

Het Croatische Regeringsblad publiceerde een decreet, waardoor huwelijken met niet-Ariërs strafbaar zijn met 6 maanden hechtenis en het verlies van de burgerlijke rechten. Ambtenaren worden tevens bedreigd met ontslag uit de dienst. (Zagreb, (AP) 27.10).

JODEN VOOR HET BRITSE LEGER.

Onlangs werd er onder de Palestijnse Joden een campagne gehouden voor het werven van duizenden jonge Joden voor het Britse leger. Reeds hebben er 10.000 dienst genomen. Men hoopt echter door deze campagne het aantal met 5000 te vermeerderen.

Joodse officieren en soldaten, die reeds gevochten hebben in Griekenland, op Creta, in Syrië en in de Westerse woestijn van Noord Afrika, zullen de campagne ondersteunen door het houden van redevoeringen. Reeds is de campagne te Tel Aviv begonnen.

Deze actie gaat uit van de leidende Joodse instellingen, die als slagwoord voeren: „De Joden vechten met de Geallieerden voor de overwinning".

De legercommandanten roemen ten zeerste de praestaties van de Palestijnse soldaten tijdens de veldtochten in het Midden Oosten.

LUCHTVAARTSCHOOL „BRUNO".

Benito Mussolini opende onlangs een nieuwe luchtvaartschool te Forlì, nabij zijn geboorteplaats Predappio. De school werd genoemd naar zijn zoon Bruno, die enige maanden geleden doodviel bij een vliegtuigongeluk. Na afloop van de openingsplechtigheden hielden 300 aspirant-piloten een parade.

KINDERLOZE HUWELIJKEN.

$1/6$ à $1/10$ van de huwelijken in de „beschaafde landen" is kinderloos berekent een Amerikaanse statistiek.

CURACAO

KERSTVIERING ZEELIEDEN EN ONZE VLOOT.

De Heer F. Vreugdenhil zendt ons een uitvoerige brief betreffende de actie van de K.N.V. Onze Vloot. Uit deze brief stippen wij aan, dat de vergadering van 9 October jl. een succesrijk verloop had. Na deze vergadering werden nog met verschillende instanties besprekingen gevoerd, terwijl sub-commissies aan het werk togen om met concrete voorstellen te komen.

De onbekendheid met de aankomst en vertrekdata der koopvaardijschepen maakt het zeer moeilijk om het wel eens geopperde denkbeeld een grote gezamenlijke maaltijd voor alle zeelieden te houden, te verwezenlijken. Zoals gebruikelijk zullen zowel het R.K. Zeemanshuis als het Tehuis van het Leger des Heils gedurende de Kersttijd door gezellige samenkomsten en speciale Kerstmaaltijden den zeelieden voor eenzaamheid behoeden. Voorts wordt door enige leden van de staf der C.P.I.M./C.S.M. op 24 December op de Isla een avondtuinfeest georganiseerd, waartoe alle geallieerde zeelieden, die dan in onze haven vertoeven, worden uitgenodigd.

Zoals bekend, heeft reeds sedert enige jaren tegen Kerstmis het Apostolaat ter Zee aan alle opvarenden der Nederlandse schepen Kerstpakketten verstrekt. Ook het Leger des Heils en enkele particulieren hebben zich met dit door den zeeman zo gewaardeerde werk bezig gehouden.

Teneinde het werk te vergemakkelijken is bij onderling overleg vastgesteld, dat het Apostolaat ter Zee vooral voor de opvarenden van Nederlandse schepen zal zorgen, terwijl het Leger des Heils voor de geallieerde zeelui zal zorgen, met inbegrip van de bemanningen der tankers. Ook de zeelui in de ziekenhuizen zullen worden herdacht.

Voor de troepenmacht meende de vergadering, dat een gezamenlijke maaltijd het meest in de smaak zou vallen. I.v.m. de wachtdiensten zullen er dan ook twee worden gehouden. Ook de Britse militairen krijgen cadeautjes. Voor de versiering van cantines zullen de V.O.C. en het Dames Rotary Comité zorgen. Een plaatselijke firma stelde gratis kerstbomen ter beschikking. Maar nog veel meer materiaal, slingers, tafelversiering, cadeautjes e.d. is nodig. Teneinde dit alles bijeen te krijgen, is een financiële commissie ingesteld (K. H. Bode, J. H. C. Hense, J. J. v.d. Velden) naast het algemene Comité Kerstviering 1941. Mevr. R. Alvarez Correa-Maduro, Mevr. Elderdans, Majoor H. Beundecs Luit. H. Garschagen, Pater J. P. van der Meer, de heer F. Visser en de heer F. H. Wenckebach.

De algemene leiding zal voorlopig berusten bij den heer L. F. Bouman, terwijl de heer F. Vreugdenhil zich met het secretariaat heeft willen belasten, als plaatsvervangend voorzitter de heer W. F. O. Lampe.

De Heer Vreugdenhil spreekt in zijn brief de hoop uit, dat velen zullen helpen, waartoe de bankrekening van „Onze Vloot" bij Maduro & Curiels Bank en de H.B.U. open staat, of wel rechtstreeks bij den Heer J. H. C. Hense, J. v. Stolberglaan 21, Rio Canario.

Hun, die er de voorkeur aan geven hun bijdragen rechtstreeks te doen toekomen, hetzij aan het Apostolaat ter Zee, het R.K. Zeemanshuis of het Leger des Heils, staat dit natuurlijk geheel vrij, aldus besluit de Heer Vreugdenhil zijn brief. Het voornaamste is, dat een flink bedrag binnenkomt, zodat de Kerstviering 1941 zal klinken als een klok.

Voorts zal er door het Apostolaat ter Zee voor dit doel op 8 November as. een speldjesdag gehouden worden.

Een opwekking voor dit nobele doel een speldje te kopen, is ongetwijfeld geheel overbodig.

Het Comité is echter ook dankbaar voor voorstellen of denkbeelden, die verband houden met het doel, dat het zich heeft gesteld. Men wende zich tot een der Comité-leden en men kan er op rekenen, dat van elk uitvoerbaar advies een dankbaar gebruik zal worden gemaakt.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:
Otrabanda: Central.
Punda: Wilhelmina.

FILM

„FLORIAN" IN WEST END.

Donderdag draait in West End de opmerkelijke muzikale film „Florian". De compositie van den Wener Franz Waxman en de muziek vervangt het gesproken woord. Hier „spreekt" de muziek werkelijk. Het is de geschiedenis ener liefde van jonge mensen met als achtergrond het Oostenrijks-Hongaarse hof van keizer Frans Jozef in al zijn luister en met al zijn verdriet. Een der hoogtepunten is het Russisch ballet aan het keizerlijk hof. De beroemde danseres Irina Baronova treedt hierbij op. Waxman verklaarde: „Wij maakten alleen gebruik van Oostenrijkse en Hongaarse muziek met vermijding van de Duitse, omdat onze geest geheel daarvan verschilt, even veel als de Amerikaanse muziek van de Italiaanse."

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Roosevelts rede van gisteravond wordt over het algemeen beschouwd als een erkenning, dat de „schietoorlog" begonnen is en de Amerikaanse vloot feitelijk reeds in oorlog is. De Britse autoriteiten weigerden direct een commentaar te geven, doch deden geen poging om haar tevreden glimlach te verbergen.

Van gezaghebbende Londense zijde wordt verklaard, dat Koning George van Engeland een telegram met goede wensen en felicitates heeft gezonden aan den President van het onafhankelijke Syrië, hetgeen kan worden beschouwd als een formele erkenning van de Syrische Republiek. Men gaf te kennen, dat Groot-Britannië een gelijksoortige erkenning van andere staten zou verwelkomen.

De Koning der Hellenen sprak door de radio tot het Griekse volk ter gelegenheid van de eerste jaardag van de Italiaanse invasie van Griekenland. Hij verklaarde, dat Griekenlands strijd tegen de as voortgezet wordt zowel in als buiten het land.

Betrouwbare particuliere kringen in Duitsland deelden mede, dat Baron Franz von Werra, de Duitse piloot, die uit een Canadees gevangenkamp ontvluchtte, ergens in Duitsland dodelijk gewond is. Men zeide geen biezonderheden te hebben, doch dat hij niet aan het front gewond werd.

Godsdienstige overtuiging van de meeste Nederlanders veroordeelt Totalitarisme.

KATHOLIEKEN, PROTESTANTEN, JODEN EN MOHAMMEDANEN ZIJN VOOR DE DEMOCRATIE.

In Suriname is de Islam de heersende godsdienst.

Deze oorlog is een strijd om de godsdienst. Het is wel heel merkwaardig, dat de twee grootste rijken, die voor de vrijheid van godsdienst strijden, Groot Brittannië en Nederland, beide een imperium hebben, welks bewoners tot de grote wereldgodsdiensten worden gerekend.

Over het Christendom en de vernietiging van het totalitaire staatssysteem is reeds voldoende geschreven. Catholicisme en Protestantisme zijn dogmatisch volkomen tegengesteld hieraan en beider aanhangers wedijveren in een heilige strijd om af te breken, wat afgebroken worden moet: het totalitarisme.

Dat de Joden wars zijn van alle totalitaire geneugten, behoeft niet eens te worden vermeld. Heel weinig aandacht wordt evenwel besteed aan de houding van de Mohammedaanse godsdienst, de Islam. **De Islam is in het Rijk der Nederlanden verreweg de grootste godsdienst.** In Oost Indië telt de Islam tussen de 40 en 50.000.000 aanhangers (heersende godsdienst van dat gebiedsdeel), in Suriname telt de Islam 41.300 aanhangers (eveneens de heersende godsdienst), in Curaçao ongeveer 50 aanhangers (catholicisme de heersende godsdienst), in het Rijk in Europa zijn weinig of geen Mohammedanen. In het kader van de door onzen Gouverneur opgezette actie om de bewoners der verschillende gebiedsdelen meer met elkander bekend te maken, kan het zijn nut hebben de houding van de Islam ten opzichte van de oorlog na te gaan. In de verleden tijd heeft juist het feit, dat aanhangers van verschillende godsdiensten zo weinig wisten van de godsdienst van anderen, aanleiding gegeven tot veel misverstanden. In het herrezen Nederland zal ook dat anders moeten zijn.

Bij het bestuderen van andermans godsdienst treft men vaak verwantschappen met eigen godsdienst aan. Dit wil niet zeggen, dat de katholiek een andere godsdienst ooit met de zijne gelijk zal stellen. Integendeel, hoe meer een katholiek andere godsdiensten bestudeert, des te dieper gaat hij beseffen, dat alle schoonheden, alle waarheden, alle diepte die hij daarin meent aan te treffen, in groter omvang in zijn eigen katholieke godsdienst te vinden zijn. Maar door de verruiming van blik, die zulk een studie met zich meebrengt, zal hij zeker beter met andersdenkenden kunnen praten en bij de opbouw van een nieuwe maatschappij zal de bekrompen opgeslotenheid van velen ongetwijfeld moeten worden ontsloten. Het valt niet te ontkennen, dat de opvattingen, die velen onder ons erop na houden omtrent de Islam in het algemeen volkomen ongefundeerd zijn. Gewoonlijk kan men voor de oorzaken hiervan teruggaan tot zeker soort schoolboekjes en wat die over het Mohammedaanse geloof beweren, en met name wat daarin over de Kruistochten wordt medegedeeld.

Wie iets van de Islam weet, heeft zowel in de leer als in de practijk kunnen waarnemen, dat de Mohammedanen — feitelijk een woord dat deze mensen zelf verafschuwen: zij noemen zich Muzelmannen, of Moslim — één deel van hun leer altijd ernstig hebben genomen, nl. **de eenheid van God, waaruit volgt de eenheid van het menselijk geslacht.**

Wie persoonlijk het voorrecht heeft Muzelmannen te kennen, weet hoe lankmoedig dezen over hun godsdienst spreken, hoe fanatiek zij die verdedigen met een geloofsijver die een voorbeeld zij voor vele katholieken, maar hoe het verhaaltje, dat de niet-Mohammedanen eenvoudigweg maar moeten worden afgemaakt, een dwaas vertelsel is. In het volgende wordt getracht een idee te geven aan de hand van het heilige boek der Muzelmannen, de Koran, hoe de Muzelman over het huidig conflict, over staats-totalitarisme en wederzijdse toenadering van verschillende godsdienstige denominaties denkt. Wij menen hierbij vooral onze abonnees in Suriname en de Surinamers onder onze lezers hier, te vergenoegen.

Geen superioriteit van welk ras ook.

Er is een woord van God, gesproken tot Mohammed:

„Islam is de hoogste verering van God en de diepste liefde tot Zijn schepselen."

De vergelijking met de Christelijke leer ligt hier voor de hand. En evenals het Christendom beklemtoont de Islam de universele broederschap van het menselijk ras, met één gemeenschappelijken „Vader" als God. De Islam was een poging om de uiteenlopende elementen van het mensdom nader tot elkaar te brengen en ze aaneen te smeden.

En ook indien men de aanroep Gods in het eerste hoofdstuk van de Koran classiek interpreteert als „Heer der Werelden" in stede van „Heer aller Volken", blijven toch als afdoend bewijs de aanhalingen uit het Heilige Boek van de Islam:

„Alle mensen zijn slechts één volk" (2 : 213).

„En de mensen zijn slechts één volk" (10 : 19).

„O gij, mensen! waarlijk, Wij hebben ulieden van een mannelijk en een vrouwelijk persoon geschapen en uliedden tot stammen en families gemaakt, opdat gijlieden elkaar zult kennen..." (49 : 13).

Doordat de Islam zich baseert op deze twee grootse gedachten van de eenheid Gods en de eenheid van het menselijk ras, heeft de Koran dus de grondslag gelegd voor een wereldbroederschap en wereldvrede.

In de eerste eeuwen van de Islam hebben weliswaar racisten (veelal de Arabische veroveraars) en anti-racisten elkander nog bestreden, doch de Islam heeft die strijd beslecht en heeft als het ware een „Volkenbond van de Islam" gebracht, zoals de grote Nederlandse kenner van de Islam Snouck Hurgronje het indertijd typeerde. De historie — ook die van vandaag — laat zien hoe veel stabieler deze op een geestelijke fundament gegrondveste Volkenbond is, dan de humanitaire instelling van Genève.

Volgens de Koran maakt God geen onderscheid tussen mensen, die tot verschillende rassen of landen behoren, verschillende huidskleur hebben en verschillende talen spreken. Onderscheid in kleur en taal behoort volgens de Koran slechts tot de tekenen Gods:

„En een van Zijn tekenen is de schepping der hemelen en der aarde en de verscheidenheid uwer talen en kleuren; waarlijk, hierin zijn tekenen voor de geleerden" (30 : 22).

„Het enige criterium voor superioriteit bij den Mohammedaan, evenals bij den Christen, staat merkwaardig genoeg in bovenaangehaald „rassenvers", dat eindigt: „waarlijk de meest achtenswaardige onder ulieden is de Godvrezende."

Dit geldt zelfs den Arabieren.

„De Arabieren", zo zou de profeet Mohammed in zijn rede tijdens de laatste bedevaart gezegd hebben, „hebben geen voorrang boven de niet-Arabieren". „Wanneer een negerslaaf aangesteld wordt om over ulieden te regeren, luistert dan naar hem en gehoorzaamt hem."

Dat de Islam onverdraagzaam zou zijn, is onwaar.

Tegenover de aan aftandse schoolboekjes ontleende wijsheid van de onverdraagzaamheid des Islams is het goed de Koran erover op te slaan:

„Er is geen dwang in de godsdienst" (2 : 256).

„Waarlijk, Wij hebben hem de weg gewezen: hij kan dankbaar of ondankbaar zijn" (d.w.z. die weg al of niet volgen) (76 : 3).

„De waarheid is van uwen Heer: daarom, laat hem die wil, geloven en laat hem die wil, niet geloven" (18 : 29).

„Inderdaad zijn er duidelijke bewijzen van uwen Heer tot ulieden gekomen: wie dus zien wil, het is ten beste van zijn eigen ziel en wie blind wil zijn, het zal te zijnen nadele zijn" (6 : 105).

„Wie de rechte weg bewandelt, bewandelt die slechts voor het welzijn van zijn eigen ziel en wie afdwaalt, dwaalt slechts tot haar eigen nadeel af" (17 : 15).

„Wij weten het best wat zij zeggen en gij zijt niet iemand om hen te dwingen; derhalve herinner hem, die Mijn bedreiging vreest, met de Koran" (50 : 45).

„En indien het uwen Heer behaagd hadde, zouden al degenen, die op de aarde zijn, alleen van hen geloofd hebben; zult gij dan de mensen dwingen, tot zijn gelovigen worden?" (10 : 99; de toegesproken persoon in de Koran is steeds Mohammed).

Iedereen is volgens de Koran voor zijn godsdienst aan God alleen verantwoordelijk en over verschillen in geloof zal op de Oordeelsdag beslist worden (22 : 17). Hiermede wordt alle geloofsvervolging veroordeeld.

De Islam beveelt den Muslim zelfs naar het zwaard te grijpen, wanneer de mensen ter zake van het geloof vervolgd worden en gewetensvrijheid op het spel staat, **en eist van hen de kloosters, de kerken, de synagogen en ten laatste de moskeeën, kortom alle bedehuizen van welke godsdienst dan ook, te beschermen** (22 : 40).

En dan zegt de Koran verder: „En strijdt tegen hen, tot er geen vervolging meer is, en alle godsdiensten zijn voor God" (8 : 39; vgl. 2 : 193).

Het is wel duidelijk, dat deze geest met totalitaire dwang en geweld onverenigbaar is.

Sterker spreekt dit nog inzake de oorlog.

Alleen een defensieve oorlog is toegestaan.

Er is in de Islam slechts een verdedigende oorlog toegestaan en een aanvallende oorlog absoluut verboden.

„En strijdt op Gods weg tegen degenen, die tegen ulieden strijden en overschrijdt de grenzen niet (d.w.z. treedt niet aanvallend op); waarlijk, God heeft niet lief degenen, die de grenzen overschrijden" (d.w.z. de aanvallers) (2 : 190).

De omstandigheden, waaronder zo'n defensieve oorlog vergund is, zijn vervat in de volgende verzen:

„Vergunning (tot strijden) wordt gegeven aan degenen, tegen wie oorlog wordt gevoerd, omdat zij onderdrukt worden, en waarlijk, God is wel in staat om hen bij te staan; aan degenen, die uit hun huizen verdreven zijn zonder een rechtvaardige reden, behalve dat zij zeggen: „Onze Heer is God." En was er niet Gods terugdrijven van sommige mensen door anderen geweest, dan zouden er zeker kloosters en kerken en synagogen en moskeeën, waarin aan Gods naam dikwijls gedacht wordt, afgebroken zijn, en waarlijk God zal bijstaan wie Hem bijstaat; waarlijk, God is Sterk, Machtig" (22 : 39, 40).

„....... indien gijlieden het niet doet (d.w.z. niet vecht), zal er in het land vervolging zijn en een groot kwaad" (8 : 73).

Het is duidelijk, dat een verdedigingsoorlog in de Islam toegestaan is met het edele doel, 1) het leven en de vrijheid van alle volken tegen de onverzadelijke zucht van anderen naar zelfverheffing en tegen hun begeerte naar andermans land en bezit te beschermen en 2) om kloosters van monniken, kerken van Christenen, synagogen, kortom de bedehuizen van welk volk dan ook en in de allerlaatste plaats de Moskeeën der Muzelmannen zelf en dus hun gewetensvrijheid tegen aanvallers te verdedigen. Ook al zijn de laatsten Muzelmannen.

Treffend is ook de overlevering, dat Mohammed bij Zijn stad Jathrib (Medina) aangevallen door de Mekkanen dezen versloeg, doch hen niet verder vervolgde en uit de zuivere verdedigingsoorlog huiswaarts kerende tot zijn makkers zeide: „Nu keren wij uit de kleine heilige oorlog tot de grote terug". Welke bedoelt Gij, Gezant Allahs? vroeg men. „Die tegen onze boze hartstochten".

Van een beklemmende toepasselijkheid op de huidige tijden en op Hitler en de zijnen zijn de Koranverzen:

„Wat! zult gijlieden niet strijden tegen mensen, die hun eden gebroken en besloten hebben den Gezant te verdrijven en zij vielen u het eerst aan; vreest gijlieden hen? Maar God heeft er meer recht op, dat gij Hem vreest, indien gij gelovigen zijt" (9 : 13). Ten aanzien van zulke mensen, die verdragen hebben gesloten om ze daarna te breken en het eerst aanvallen, bestaat de verplichting:

„En doodt hen, waar gijlieden hen ook vindt" (2 : 191).

Islam is vóór Democratie.

Belangwekkend en een volslagen afwijzing van de totalitaire opvattingen zijn de van zin voor democratie getuigende verzen: „Raadpleeg met hen over alle zaken en welk besluit gij ook genomen hebt, voer het uit, op God vertrouwend" (3 : 158).

Duidelijker nog: „En hun regering is door onderlinge beraadslaging" (42 : 38).

Niet minder belangrijk is een beschouwing over de plaats van het nationalisme in de Islam. Kernachtig zou men dit kunnen samenvatten: „De sociale boodschap van de Islam tot het ganse mensdom is derhalve: „Leg uw hoedanigheid van tot een bepaald ras te behoren af, of verga in verdelgingsoorlogen!"

Zeker een positief patriottisme is „een natuurlijke deugd, als phase in 's mensen ontwikkeling, hoger dan het individuele of egocentrische bewustzijn.

Maar wat van belang is voor den Muzelman is 's mensen geloof en zijn cultuur. Dat zijn zaken, die in onze ogen het leven en sterven waard zijn. Zulk een patriottisme „omvat zowel Oosterling als Westerling, het heeft niet het ras, de huidskleur of de macht tot grondslag, doch het menselijk ras".

„De geestelijke bevrijding van den mens is hoofdzaak. Geestelijke vrijheid is iets, dat van fundamenteel belang en van permanente waarde is. Op deze hechte grondslag baseert derhalve de Koran al zijn voorschriften, welke op de sociale, nationale en internationale verheffing betrekking hebben.

De Muzelman hoede zich er voor in zijn heilig streven en poging tot verheffing van zijn landgenoten de Koran de rug toe te keren, want gelijk Abû Bakr zei: „Geen volk geeft de strijd op Gods weg op, of God vernedert het."

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Kalfsoester, geb. aard., doperwten. Morgen: Stokvis.

Agenda:

Di. 28 Oct. 19.30 Comp. bilj. „B" kl.
Di. 28 Oct. 20.00 Rept. „Ido"-orkest.
Wo. 29 Oct. 19.30 Comp. bilj. Hoofdkl.
Do. 30 Oct. 19.30 Comp. bilj. „C" kl.
Vr. 31 Oct. 19.30 Comp. bilj. „A" kl.

WACHTDIENSTEN: Di. 28 Oct.

Telegram Afdeling: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75.

Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afd.: Hr. Wortel, tel. 448, Bernhardlaan 5.

Slagbal: Wo. 29 Oct. as. 17.00 uur dames slagbalwedstrijd **„Gehuwden" — „Ongehuwden"** op het sportterrein te Rio Canario.

Wandelen: Vr., 31 Oct. as. wandeloefening naar Julianadorp en terug. Verzamelen 19.30 uur bij de Club. Geen junioren.

Atletiek: Vr. 31 Oct. as. athletiektraining voor junioren.

FEUILLETON.

HET MYSTERIE VAN KAMER No. 10

42).

Plotseling gaan zijn ogen open van verbazing.

Uit het politiekantoor komt een kleine man, daalt de stoep af, kijkt rechts noch links, en loopt dan de straat af, voor Hansen uit. Het is Chieri.

Hansen is onwillekeurig blijven staan. Wel alle goden, wat doet de man hier? Wat doet hij hier op Zondagmorgen? Chieri op het politiekantoor? Was Chieri een politiespion? Maar dan had hij immers het gehele onderzoek van den beginne af zelf in handen genomen? En woonde hij al niet maandenlang in het pension zonder dat men iets gemerkt had? Kunnen politiespionnen het zich veroorloven maandenlang ergens te wonen, zonder iets te doen! Zonder iets te doen? Hàd Chieri niets gedaan?

Hansen zucht en geeft het op.

Die Zondag heeft Fabri zich een beetje rust gegund. In zijn twoseater is hij naar Menaggio aan het Lago di Como gereden en heeft daar den wandelingen gemaakt, een sterk staaltje van zelfbeheersing bij een fanatiek automobilist. Het gebeurt niet dikwijls, dat Fabri een dag vacantie neemt. Maar Fabri voelt, dat de crisis in het geval van kamer 10 nu nabij is, en om zijn hersens fris te houden, vergeet hij één dag lang Milaan, pension Ricco, Ernesto Roth en kamer 10 en wandelt in de bergen rond.

De volgende Maandagmorgen zegt zijn superieur tot hem: — Zo, hier heb je de gevraagde informaties over Mevrouw Beauchamp en de dames Stella Simonul en Clawdia Woschki. Die de commissaris schuift Fabri enige papieren toe. Fabri leest aandachtig.

Mevrouw Beauchamp is de echtgenote van den heer Beauchamp, zoals lichtelijk te verwachten was. Mevrouw Beauchamp leeft in Milaan en studeert zang. Waarvoor zou ze anders in Milaan wonen? De Heer Beauchamp woont in Lyon en is majoor bij het Franse Zuid-Oostelijk-leger. Halt, denkt Fabri, halt.

Het Franse Zuid-Oostelijk-leger dient ter bescherming van de Frans-Italiaanse grens. En deze grens is de wanhoop van alle Italianen, daar ze van Franse zijde uit gemakkelijk te verdedigen en naar Frankrijk toe moeilijk toegankelijk is, terwijl ze van Italiaanse zijde moeilijk te verdedigen en naar Italië toe gemakkelijk toegankelijk is. Bij een Frans-Italiaanse oorlog (en welke Italiaanse militarist denkt daar niet zo van tijd tot tijd, als hij niets anders te doen heeft, stiekum aan?) is het voor Italianen bijna onmogelijk Frankrijk binnen te rukken, terwijl het voor de Fransen een kleinigheid is in een oogwenk de hele Povlakte te bezetten. Precies, denkt Fabri en leest verder. Mevrouw Beauchamp is van huis uit in goeden doen, wordt buitendien door haar echtgenoot nog geldelijk ondersteund. Van tijd tot tijd bezoekt mevrouw Beauchamp haar echtgenoot nog eens. In Milaan leidt ze een ingetogen leven en beweegt ze zich bijna uitsluitend in artiestenkringen.

Dat is dus mevrouw Beauchamp. Nu Stella Simonul. Stella's vader was kolonel bij het Roemeense leger, haar moeder is weduwe en leeft van een karig pensioen. Stella studeert zang in Milaan, en heeft invloedrijke kennissen in Bucuresti, die haar studie betalen. Aardige kennissen, vindt Fabri, allemachtig lieve kennissen. Invloedrijk en studie betalend.

Over Clawdia Woschki is weinig te melden. Ook haar moeder is weduwe. Haar vader was professor aan een Poolse universiteit. Haar studie in de zang (waarin anders?) wordt door haar familie betaald. Ze staat goed bekend, verkeert in Milaan in artiestenkringen doch ook bij de Poolse kolonie en op het Poolse consulaat. Verdere biezonderheden niet bekend. Ja, ja, maar het zijn juist die onbekende biezonderheden, die Fabri interesseren.

— Zeg, Fabri, wanneer denk je nu eindelijk eens klaar te zijn met je onderzoek?

— Wanneer? Eens kijken, vandaag is Maandag, ik hoop Woensdag of Donderdag licht in de zaak gebracht te hebben.

— Behoort optimisme tot je systeem?

— Een systeem zonder optimisme is geen systeem.

— Laten we het hopen. Ik heb al een dringende aanvraag van de centrale gehad. Blameer me in de vredesnaam niet.

— Het feit dat er voor mij nog meer op het spel staat dan voor u, kan u een waarborg zijn.

De commissaris zwijgt. Debatteren kan Fabri, wat hij nog meer kan, moet hij juist nu tonen.

Fabri verlaat haastig de Questura. Nu komen de laatste loodjes.

Een tram brengt hem naar een brede, rustige straat, waar hij voor een groot- aristocratisch huis blijft staan. Tegen de muur is een schild aangebracht, waarop te lezen staat, dat hier Dr. Volpi woont.

— Zou ik Dottori Volpi kun[nen] spreken?

— Wie kan ik zeggen, dat er is?

— Een oude kennis. Het die[nst]meisje verdwijnt en Fabri bekijkt in zijn aandachtig, de kamer waarin [hij] wachten moet.

De dokter laat zeggen, dat hij [hem] maand ontvangt, die niet zegt [..] heet.

— Goed, wil je dan aan den [dokter] zeggen, meisje, dat ik Fabri [ben] en dat als de dokter niet komt ik [hem] zal halen? Fabri is oerbeminn[elijk.] Tegen dit dienstmeisje heeft hij absoluut niets. Een ogenblik later de deur open en verschijnt er een in de kamer, in wien Fabri dadelijk man herkent, die het pension binnenkwam toen Fabri daar, geheimzinnige avondlijke terras[...] sie, bij de kachel zijn handen stond verwarmen. De man is kalm, erg hoogte en erg stijf. Maar Fabri zich niet overbluffen.

Wordt ver[volgd.]